

ZARZĄDZANIE PROJEKTAMI – PRZYPOMNIENIE O OBOWIĄZKACH WYNIKAJĄCYCH Z UMOWY O DOFINANSOWANIE

Rzeszów, 8-10 czerwca 2026 roku.

§ 2 - § 3: PODSTAWOWE ZASADY REALIZACJI UMOWY O DOFINANSOWANIE (UOD)

§ 2 ust. 2.

Beneficjent zobowiązuje się do realizacji Projektu:

- zgodnie z obowiązującymi aktami prawa krajowego i unijnego oraz procedurami, o których mowa w art. 184 ustawy o finansach publicznych, wytycznymi z § 3 ust 1, a także postanowieniami Umowy, w tym:
- zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie Projektu,
- w pełnym zakresie określonym zgodnie z Umową i Harmonogramem Projektu **(Załącznik 3 do UoD)**
- zgodnie z Opiszem Projektu (...), **(Załącznik 5 do UoD)**
- z należyłą starannością, w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie oszczędnie, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów (...) w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację Projektu oraz osiągnięcie i zachowanie wskaźników produktu i rezultatu zakładanych w Projekcie (...)

§ 2 - § 3: PODSTAWOWE ZASADY REALIZACJI UMOWY O DOFINANSOWANIE (UOD)

§ 2 ust. 6.

- Niezależnie od tego, czy Beneficjent upoważni inny podmiot do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych, Beneficjent zawsze pozostaje jedynym podmiotem odpowiedzialnym za realizację Projektu względem Instytucji Wdrażającej, uprawnionym do kontaktowania się z Instytucją Wdrażającą oraz składania wniosków o płatność i otrzymywania dofinansowania.

§ 2 - § 3: PODSTAWOWE ZASADY REALIZACJI UMOWY O DOFINANSOWANIE (UOD)

§ 3 ust. 1.

Beneficjent zobowiązuje się do zrealizowania Projektu zgodnie z wytycznymi, o których mowa w art. 5 ust. 1 ustawy wdrożeniowej, w tym:

- wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 (...),
- wytycznymi dotyczącymi kontroli realizacji programów polityki spójności na lata 2021-2027;
- wytycznymi dotyczącymi sposobu korygowania nieprawidłowych wydatków;
- wytycznymi dotyczącymi zasad równościowych w funduszach unijnych na lata 2021-2027;
- wytycznymi dotyczącymi zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027;
- wytycznymi dotyczącymi informacji i promocji Funduszy Europejskich na lata 2021-2027;
- wytycznymi dotyczącymi warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2021-2027.

§ 1, § 6, § 7: OKRES REALIZACJI PROJEKTU, A OKRES KWALIFIKOWALNOŚCI WYDATKÓW

§ 1 pkt 13) Ilekroć w umowie jest mowa o okresie kwalifikowania wydatków – należy przez to rozumieć okres realizacji Projektu, w którym mogą być ponoszone wydatki kwalifikowalne;

§ 6. Okres realizacji projektu

1. Rozpoczęcie realizacji Projektu ustala się na dzień: **XXX**.
2. Zakończenie realizacji Projektu oznacza dzień dokonania wypłaty ostatniej transzy dofinansowania na rachunek bankowy Beneficjenta w przypadku, gdy w ramach rozliczenia wniosku o płatność końcową Beneficjentowi przekazywane jest dofinansowanie, albo dzień zatwierdzenia wniosku o płatność końcową – w pozostałych przypadkach.
3. Zakończenie realizacji Projektu oznacza rozpoczęcie okresu trwałości, o którym mowa w § 15.

§ 7. Okres kwalifikowalności wydatków

1. Okres kwalifikowalności wydatków Projektu rozpoczyna się w dniu **YY** i kończy się w dniu **ZZ**.
2. Beneficjent zobowiązuje się do zrealizowania zakresu rzeczowego Projektu w okresie kwalifikowalności wydatków Projektu, o którym mowa w ust. 1.

§ 8: Kwalifikowalność wydatków

Kwalifikowalność VAT – dwa warianty zapisów w umowie

Projekty o koszcie (z VAT) poniżej 5 mln EUR

6. Wydatki poniesione na podatek od towarów i usług (VAT) są kwalifikowalne.

7. W przypadku zmiany łącznego kosztu Projektu (włączając VAT) mającego wpływ na kwalifikowalność VAT Instytucja Wdrażająca dokonuje ponownego badania kwalifikowalności VAT na zasadach określonych w wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027.

Projekty o koszcie (z VAT) 5 mln EUR lub więcej

6. Wydatki poniesione na podatek od towarów i usług (VAT) mogą zostać uznane za kwalifikowalne w sytuacji, gdy brak jest prawnej możliwości odzyskania VAT zgodnie z przepisami prawa krajowego, na zasadach określonych w wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027.

§ 9, 31: ROZLICZENIE RZECZOWE I EKOLOGICZNE, NIEOSIĄGNIĘCIE WSKAŹNIKÓW

§ 9 ust 2

Wartości docelowe wskaźników produktu powinny zostać osiągnięte i wykazane najpóźniej we wniosku o płatność końcową. Wartości docelowe wskaźników rezultatu powinny zostać osiągnięte co do zasady, nie później niż w terminie 12 miesięcy od zakończenia okresu kwalifikowalności wydatków Projektu (...) Beneficjent zobowiązany jest przedstawić Instytucji Wdrażającej w terminie do dnia **(30 dni od daty wskazanej w § 7)** następujące dokumenty sporządzone do dnia **(data wskazana w § 7)**.

- 1) Ostateczny/e protokół/ły odbioru robót potwierdzający/e osiągnięcie wartości docelowej wskaźników produktu.
- 2) Oświadczenie Beneficjenta w sprawie potwierdzenia udzielenia wsparcia miastu XY w zakresie adaptacji do zmian klimatu;

§ 9 ust 3 (nie dotyczy umów, których zakresem rzeczowym jest tylko MPA)

W celu potwierdzenia osiągnięcia wskaźników rezultatu wyszczególnionych w załączniku nr 8 do Umowy Beneficjent zobowiązany jest przedstawić Instytucji Wdrażającej w terminie do dnia **(rok od daty wskazanej w § 7 + 14 dni)** następujące dokumenty sporządzone wg stanu na dzień **(rok od daty wskazanej w § 7)**

- 1) Oświadczenie Beneficjenta na podstawie ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności oraz ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych

§ 9, 31: ROZLICZENIE RZECZOWE I EKOLOGICZNE, NIEOSIĄGNIĘCIE WSKAŹNIKÓW

§ 31 ust 1

W przypadku stwierdzenia przez Instytucję Wdrażającą na etapie weryfikacji wniosku o płatność końcową, że Beneficjent nie osiągnął wartości zakładanych w Projekcie wskaźników produktu, Instytucja Wdrażająca może pomniejszyć ostatnią transzę dofinansowania zgodnie z zasadą proporcjonalności, tj. proporcjonalnie do stopnia nieosiągnięcia tych wskaźników. W przypadku braku możliwości pomniejszenia ostatniej transzy dofinansowania zwrot środków wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych liczonymi od dnia przekazania ostatniej transzy dofinansowania następuje w trybie art. 207 ustawy o finansach publicznych. W sytuacji gdy kwota ostatniej transzy dofinansowania jest niższa od kwoty dofinansowania wynikającej z pomniejszenia dofinansowania odsetki nalicza się odpowiednio od poprzednich transz dofinansowania.

§ 31 ust 2

W przypadku stwierdzenia przez Instytucję Wdrażającą, że Beneficjent nie osiągnął wartości zakładanych w Projekcie wskaźników rezultatu, Instytucja Wdrażająca może pomniejszyć ostatnią transzę dofinansowania zgodnie z zasadą proporcjonalności tj. proporcjonalnie do stopnia nieosiągnięcia tych wskaźników. W przypadku braku możliwości pomniejszenia ostatniej transzy dofinansowania zwrot środków wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych liczonymi od dnia przekazania ostatniej transzy dofinansowania następuje w trybie art. 207 ustawy o finansach publicznych. W sytuacji gdy kwota ostatniej transzy dofinansowania jest niższa od kwoty dofinansowania wynikającej z pomniejszenia dofinansowania odsetki nalicza się odpowiednio od poprzednich transz dofinansowania.

§ 10: Rozliczanie kosztów pośrednich stawką ryczałtową

1. Wartość procentowa kosztów pośrednich rozliczanych stawką ryczałtową wynosi 4 % wartości bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych (...)
10. W przypadku niewywiązywania się przez Beneficjenta z obowiązków określonych w Umowie, w szczególności związanych z kontrolą, przeciwdziałaniem nadużyciom finansowym, ochroną danych osobowych, stosowaniem zasad równościowych (w tym obowiązku niedyskryminacji i poszanowania praw podstawowych) Instytucja Wdrażająca może obniżyć wartość stawki ryczałtowej, o której mowa w ust. 1. Instytucja Wdrażająca ma prawo oceny jaką wagę ma naruszenie obowiązków Beneficjenta i ustala na tej podstawie wartość obniżenia stawki ryczałtowej.

§ 12: Wyplata dofinansowania

1. § 12 ust. 3. Beneficjent jest zobowiązany do składania Instytucji Wdrażającej wniosków o płatność w terminach i na kwoty nie wyższe niż określone w Harmonogramie płatności nie rzadziej niż raz na 3 miesiące (...). Harmonogram płatności jest sporządzany przez Beneficjenta w układzie co najmniej kwartalnym na cały okres realizacji Projektu. Beneficjent przekazuje Instytucji Wdrażającej wraz z każdym wnioskiem o płatność i nie rzadziej niż raz na kwartał aktualny Harmonogram Płatności lub potwierdzenie jego aktualności wg stanu na 31 marca, 30 czerwca, 30 września oraz 31 grudnia, w terminie 7 dni od upływu powyższych terminów.
2. § 12 ust. 4. Beneficjent składa pierwszy wniosek o płatność w terminie 90 dni od dnia zawarcia Umowy, a w zakresie wydatków poniesionych przed dniem zawarcia Umowy – w terminie 30 dni od dnia zawarcia Umowy. Każdy kolejny wniosek o płatność za wyjątkiem wniosku o płatność rozliczającego zaliczkę i wniosku o płatność końcową Beneficjent składa w terminie 14 dni po upływie okresu objętego tym wnioskiem.

§ 12: Wypłata dofinansowania

§ 12 ust. 6. Do wniosku o płatność, za wyjątkiem wniosku o wypłatę zaliczki nierozliczającego wydatków, Beneficjent zobowiązany jest załączyć w szczególności :

1. kopie dokumentów potwierdzających poniesienie wydatków , tj.:
2. kopie dowodów księgowych wraz z potwierdzeniami dokonania zapłaty, z wyjątkiem kosztów pośrednich rozliczanych stawką ryczałtową, o których mowa w § 10,
3. kopie dokumentów potwierdzających odbiór urządzeń lub wykonanie prac,
4. w przypadku zakupu urządzeń, które nie zostały zamontowane – kopie protokołów odbioru urządzeń z podaniem miejsca ich składowania ,
5. kopie dokumentów związanych z przeprowadzeniem postępowań o udzielenie zamówienia dla wydatków wykazanych w danym wniosku o płatność, jeżeli nie zostały one załączone do poprzednich wniosków o płatność składanych przez Beneficjenta,
6. kopie innych dokumentów potwierdzających zgodność realizacji Projektu z Umową;
7. (dalsze ppkt 2-7 – dotyczą szczególnego rodzaju wydatków)

§ 13: Płatności

Dowody księgowe, o których mowa w § 12 ust. 6 pkt 1 lit. a, powinny zostać oznaczone w sposób umożliwiający ich przypisanie określonym pozycjom w Harmonogramie rzeczowo-finansowym oraz wskazujący na poniesienie wydatku w ramach FEPW i Projektu. Opis musi zawierać co najmniej:

- 1) nr dowodu księgowego, którego opis dotyczy;
- 2) nazwę priorytetu/działania FEPW, w ramach którego wydatek jest realizowany;
- 3) nr Umowy;
- 4) nr umowy z wykonawcą;
- 5) wskazanie pozycji Harmonogramu rzeczowo-finansowego i kategorii kosztów, którego dotyczy dowód księgowy;
- 6) kwotę dowodu księgowego, w tym wskazanie wartości wydatków kwalifikowalnych;
- 7) numer seryjny lub inne oznaczenie właściwe dla rzeczy oznaczonych co do tożsamości;
- 8) potwierdzenie, że dokument został sprawdzony pod względem formalnym i merytorycznym;
- 9) wskazanie przepisu (dokładnej jednostki redakcyjnej) ustawy – Prawo zamówień publicznych, zgodnie z którym wydatek został poniesiony , lub oświadczenie o poniesieniu wydatku zgodnie z zasadą konkurencyjności;
- 10) podpis/akceptacja osoby sporządzającej opis dokumentu wraz z datą sporządzenia opisu dokumentu;
- 11) podpis/akceptacja osoby zatwierdzającej opis dokumentu wraz z datą jego zatwierdzenia

§ 14: ZALICZKA

4. Beneficjent jest zobowiązany do rozliczenia każdej transzy zaliczki w terminie 180 dni od dnia otrzymania transzy zaliczki na rachunek bankowy – zaliczkowy Beneficjenta.
5. Rozliczenie transzy zaliczki polega na wykazaniu we wniosku o płatność poniesionych wydatków kwalifikowalnych w kwocie wydatków kwalifikowalnych odpowiadającej kwocie przekazanej transzy zaliczki przy uwzględnieniu stopy dofinansowania Projektu w momencie wypłaty transzy zaliczki lub na zwrocie niewykorzystanej części zaliczki.
7. W przypadku niezłożenia wniosku o płatność na kwotę wydatków kwalifikowalnych lub niezwrócenia niewykorzystanej części zaliczki w terminie 14 dni od dnia upływu terminu, o którym mowa w ust. 4, od środków pozostałych do rozliczenia, przekazanych w ramach zaliczki, nalicza się odsetki jak dla zaległości podatkowych liczone od dnia przekazania środków do dnia złożenia wniosku o płatność lub do dnia zwrócenia niewykorzystanej części zaliczki (...).

§ 15: TRWAŁOŚĆ PROJEKTU

§ 15 ust. 1. Beneficjent zobowiązuje się zachować trwałość Projektu, o której mowa w art. 65 rozporządzenia ogólnego, przez okres pięciu lat. Okres trwałości projektu rozpoczyna się od dnia zakończenia realizacji Projektu, o którym mowa w § 6 ust. 2.

§ 15 ust. 2. Naruszenie trwałości Projektu następuje w sytuacji wystąpienia w okresie trwałości Projektu, o którym mowa w ust. 1, co najmniej jednej z poniższych przesłanek:

1. nastąpiła zmiana własności (rozumiana jako rozporządzenie prawem własności) elementu współfinansowanej infrastruktury, która daje przedsiębiorstwu lub podmiotowi publicznemu nienależne korzyści;
2. nastąpiła istotna zmiana wpływająca na charakter Projektu, jego cele lub warunki wdrażania, która mogłaby doprowadzić do naruszenia jego pierwotnych celów.

§ 15 ust. 3. Nie stanowi naruszenia trwałości Projektu: wymiana przestarzałych/zepsutych środków trwałych w związku z postępem technologicznym, dokonana zgodnie z ust. 4.

§ 15: TRWAŁOŚĆ PROJEKTU

4. Beneficjent może, za zgodą Instytucji Wdrażającej, zbyć lub dokonać likwidacji środka trwałego nabytego z wykorzystaniem dofinansowania, który z uwagi na postęp technologiczny stał się przestarzały. W takim przypadku Beneficjent jest zobowiązany zakupić ze środków własnych inny środek trwały w terminie 3 miesięcy od dnia sprzedaży lub likwidacji środka trwałego nabytego z wykorzystaniem dofinansowania, dzięki któremu możliwe będzie utrzymanie celu zrealizowanego Projektu, pod rygorem zwrotu dofinansowania w trybie § 30.

§ 22 ust. 1 Beneficjent zobowiązuje się do przechowywania wszelkiej dokumentacji związanej z realizacją Projektu i Umowy, w tym potwierdzającej osiągnięcie i zachowanie celów Projektu, w szczególności wskaźników produktu i rezultatu Projektu oraz dokumentacji związanej z zarządzaniem finansowym, technicznym, procedurami zawierania umów z wykonawcami, dokumentacji potwierdzającej informacje zawarte we wniosku o dofinansowanie Projektu oraz informacji przedstawionych w ramach Projektu przez Beneficjenta przed zawarciem Umowy, przez okres pięciu lat od dnia 31 grudnia roku, w którym nastąpiło zakończenie Projektu w rozumieniu § 6 ust. 2.

§ 16: MONITOROWANIE I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

§ 16 ust. 2. Beneficjent zobowiązuje się do (m. in):

- składania do Instytucji Wdrażającej wniosków o płatność w terminach określonych w Umowie z wypełnioną częścią sprawozdawczą, w tym również w zakresie informacji o podjętych działaniach równościowych, o których mowa w wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, jak również w zakresie informacji o realizacji zasady zrównoważonego rozwoju, w tym zasady nie czyni poważnych szkód (ang. DNSH). Brak wydatków po stronie Beneficjenta nie zwalnia go z obowiązku składania wniosków o płatność, z wypełnioną częścią dotyczącą przebiegu realizacji Projektu

ZGODNOŚĆ Z ZASADĄ DNSH

Lista sprawdzająca do Wniosku o płatność FEPW:

Czy zgodnie z zapisami UoD beneficjent przekazał informację o realizacji zasady zrównoważonego rozwoju, w tym zasady nie czyni poważnych szkód (ang. DNSH)?

Okresowe sprawozdanie potwierdzające realizację Projektu zgodnie z zasadą DNSH w okresie realizacji Projektu każdorazowo w terminie do 31 stycznia każdego roku za rok poprzedzający oraz złożenie raportu końcowego najpóźniej wraz z wnioskiem o płatność końcową. W okresowym sprawozdaniu i raporcie końcowym Beneficjent powinien przedstawić wykaz dowodów potwierdzających zawarte w ww. dokumentach informacje.

ZGODNOŚĆ Z ZASADĄ DNSH

Przykładowy wykaz zgromadzonych dowodów potwierdzających zgodność realizowanego/zrealizowanego projektu z zasadą „nie czyn poważnych szkód” (DNSH) na poszczególnych etapach przedsięwzięcia w odniesieniu do 6 celów środowiskowych:

Etap przygotowania

- Studium Wykonalności, Projekt budowlany,
- Pozwolenie w zakresie ochrony środowiska, Raport oddziaływania na środowisko, Ocena oddziaływania na środowisko,
- Dokumentacja dotycząca weryfikacji pod względem wpływu na klimat

Etap realizacji

- Dokumentacja przetargowa wraz ze specyfikacją techniczną, potwierdzającą spełnienie przez np. zakupiony w ramach projektu środek trwałe wskazanych norm w zakresie niskoemisyjności
- Protokoły odbioru
- Wewnętrzne procedury dotyczące eksploatacji i utrzymania
- Sprawozdania i raporty z kontroli i audytów wewnętrznych i zewnętrznych

ZASADA RÓWNOŚCI I DOSTĘPNOŚCI

Lista sprawdzająca do Wniosku o płatność FEPW:

- Czy pojawiły się sygnały wskazujące, że beneficjent w związku z realizacją projektu narusza postanowienia Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 lub postanowienia UoD dotyczące tych kwestii?
- Czy projekt jest realizowany zgodnie z zasadą równości szans i niedyskryminacji, umożliwiającą wszystkim osobom sprawiedliwe i pełne uczestnictwo we wszystkich dziedzinach życia, bez względu na ich płeć, rasę, kolor skóry, (...)? W szczególności, czy realizacja projektu nie narusza postanowień Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 r. (KPP) lub Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych z dnia 13 grudnia 2006 r. (KPON)?, czy pojawiły się sygnały wskazujące, że beneficjent w związku z realizacją projektu narusza postanowienia tych dokumentów?

ZASADA RÓWNOŚCI I DOSTĘPNOŚCI

WoD Sekcja I:

- Kryterium 12 Uzasadnienie pozytywnego wpływu projektu na realizację zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami
- Kryterium 13 Zgodność projektu z zasadą równości kobiet i mężczyzn – uzasadnienie

Wytyczne dotyczące realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 opisują jednolity sposób realizacji dwóch zasad horyzontalnych: zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości kobiet i mężczyzn przez instytucje systemu wdrażania na wszystkich etapach realizacji m.in. programowania, wdrażania, monitorowania i ewaluacji oraz sposób koordynacji działań związanych z zapewnieniem przestrzegania zasad.

Elementem Wytycznych są także standardy dostępności, których spełnianie jest wymagane przy realizacji projektów współfinansowanych z funduszy europejskich.

§ 16: MONITOROWANIE I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

§ 16 ust. 2. Beneficjent zobowiązuje się do (m. in):

- systematycznego monitorowania przebiegu realizacji Projektu oraz niezwłocznego informowania Instytucji Wdrażającej o zmianach w realizacji Projektu, zaistniałych nieprawidłowościach lub o zamiarze zaprzestania realizacji Projektu;
- przekazywania Instytucji Wdrażającej we wskazanym terminie wszystkich dokumentów i informacji związanych z realizacją Projektu, których Instytucja Wdrażająca zażąda w okresie realizacji Projektu oraz w okresie wskazanym w § 22 ust. 1-3 i 6;
- niezwłocznego przekazywania Instytucji Wdrażającej informacji o zidentyfikowanych w ramach Projektu ryzykach, o których mowa w § 27 ust. 1, zagrożeniach w realizacji Projektu oraz nieprawidłowościach;

§ 18: ZASADY WYKORZYSTYWANIA SL2021

Beneficjent zobowiązuje się do wykorzystywania SL2021, zgodnie z aktualnymi Instrukcjami użytkownika SL2021, w zakresie wystandaryzowanych formularzy, obsługi procesów i komunikacji w szczególności w zakresie:

1. gromadzenia i przesyłania danych dotyczących wniosków o płatność, w tym dokumentacji niezbędnej do potwierdzenia ich kwalifikowalności, ich weryfikacji, w tym zatwierdzania, poprawiania, odrzucania i wycofywania;
2. gromadzenia i przesyłania danych dotyczących Harmonogramu rzeczowo-finansowego i Harmonogramu płatności, ich weryfikacji, w tym zatwierdzania, poprawiania i wycofywania;
3. gromadzenia i przesyłania danych dotyczących zamówień publicznych,(...);
4. gromadzenia i przesyłania danych dotyczących osób zatrudnionych do realizacji Projektu, (...);
5. gromadzenia i przesyłania danych niezbędnych do rozliczenia Projektu, również w zakresie monitoringu rzeczowo-finansowego i trwałości,(...)

§ 20: WYBÓR WYKONAWCY W RAMACH PROJEKTU

§ 18 ust. 1. Beneficjent zobowiązuje się do zawierania umów dla zadań objętych Projektem zgodnie z przepisami właściwej ustawy Pzp w przypadku, gdy wymóg ich stosowania wynika z tej ustawy.

§ 18 ust. 2. Beneficjent zawierający umowy, których zawarcie jest wyłączone z zakresu stosowania ustawy, o której mowa w ust. 1, zobowiązuje się zawierać umowy z wykonawcami w sposób zgodny z wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027.

§ 18 ust. 4. W przypadku stwierdzenia naruszenia zasad, o których mowa w ust. 1 i 2, podstawową sankcją jest niekwalifikowalność wydatków. W przypadku gdy uznanie wydatków za niekwalifikowane jest nieproporcjonalne do stwierdzonej nieprawidłowości Instytucja Wdrażająca stosuje Taryfikator. Taryfikator stosuje się również do wydatków nieprawidłowo poniesionych ze środków przekazanych w formie dotacji celowej.

[Definicje]:

§ 1 pkt 26) Ilekroć w umowie jest mowa o Taryfikatorze – należy przez to rozumieć załącznik do wytycznych dotyczących sposobu korygowania nieprawidłowych wydatków na lata 2021–2027;

§ 20: WYBÓR WYKONAWCY W RAMACH PROJEKTU

§ 18 ust. 1. Beneficjent zobowiązuje się do zawierania umów dla zadań objętych Projektem zgodnie z przepisami właściwej ustawy Pzp w przypadku, gdy wymóg ich stosowania wynika z tej ustawy.

§ 18 ust. 2. Beneficjent zawierający umowy, których zawarcie jest wyłączone z zakresu stosowania ustawy, o której mowa w ust. 1, zobowiązuje się zawierać umowy z wykonawcami w sposób zgodny z wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027.

§ 18 ust. 4. W przypadku stwierdzenia naruszenia zasad, o których mowa w ust. 1 i 2, podstawową sankcją jest niekwalifikowalność wydatków. W przypadku gdy uznanie wydatków za niekwalifikowane jest nieproporcjonalne do stwierdzonej nieprawidłowości Instytucja Wdrażająca stosuje Taryfikator. Taryfikator stosuje się również do wydatków nieprawidłowo poniesionych ze środków przekazanych w formie dotacji celowej.

[Definicje]:

§ 1 pkt 26) Ilekroć w umowie jest mowa o Taryfikatorze – należy przez to rozumieć załącznik do wytycznych dotyczących sposobu korygowania nieprawidłowych wydatków na lata 2021–2027;

§ 21: KONTROLA I AUDYT

1. Beneficjent zobowiązuje się poddać kontroli i audytowi w zakresie prawidłowości realizacji Projektu dokonywanych przez Instytucję Wdrażającą, Instytucję Pośredniczącą, Instytucję Zarządzającą oraz inne podmioty uprawnione do ich przeprowadzenia w trybie i na zasadach określonych w rozdziale 7 ustawy wdrożeniowej.
2. Kontrole mogą polegać na weryfikacji dokumentów w zakresie prawidłowości przeprowadzenia właściwych procedur dotyczących udzielania zamówień publicznych, spełnienia warunków Dostępności i zasad horyzontalnych, w tym wymagań określonych w zakresie równości szans i niedyskryminacji lub wywiązywania się z obowiązków informacyjnych i promocyjnych.
8. Kontrole mogą być przeprowadzane do ostatniego dnia, w którym upływa zobowiązanie Beneficjenta do przechowywania dokumentacji, o której mowa w § 22 ust. 1 (...).
9. Beneficjent zobowiązuje się do przekazywania Instytucji Wdrażającej, z poszanowaniem obowiązujących przepisów prawa, wszelkich informacji dotyczących podejmowanych czynności lub postępowań prowadzonych w szczególności przez organy ścigania, dotyczących lub mogących dotyczyć swoim zakresem Projektu w terminie 7 dni od dnia powzięcia informacji. (...) Beneficjent zobowiązuje się również do informowania o postępowaniach prowadzonych przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów dotyczących lub mogących dotyczyć swoim zakresem Projektu.

§ 23: EWALUACJA

§ 23 ust. 1.

W trakcie realizacji Projektu oraz w okresie, o którym mowa w § 22 ust. 1-3 i 6, Beneficjent jest zobowiązany do współpracy z Instytucją Zarządzającą, Instytucją Pośredniczącą i Instytucją Wdrażającą lub inną uprawnioną instytucją, jednostką organizacyjną lub podmiotem dokonującymi ewaluacji, w tym w szczególności do:

1. udzielania wszelkich informacji dotyczących Projektu we wskazanym zakresie, w tym o efektach wynikających z realizacji Projektu;
2. uczestnictwa w badaniach ankietowych, wywiadach i innych formach realizacji badań ewaluacyjnych oraz udostępniania informacji koniecznych do ewaluacji we wskazanym zakresie.

§ 24: INFORMACJA I PROMOCJA

1. Beneficjent zobowiązuje się do wypełniania obowiązków informacyjnych i promocyjnych, w tym informowania społeczeństwa o dofinansowaniu Projektu przez Unię Europejską, zgodnie z rozporządzeniem ogólnym (w szczególności z załącznikiem IX – Komunikacja i Widoczność) oraz zgodnie z załącznikiem nr 12 do Umowy.
6. W przypadku niewywiązania się Beneficjenta z obowiązków, (...), Instytucja Pośrednicząca wzywa Beneficjenta do podjęcia działań zaradczych w terminie i na warunkach określonych w wezwaniu. W przypadku braku wykonania przez Beneficjenta działań zaradczych, o których mowa w wezwaniu, Instytucja Pośrednicząca jest uprawniona do pomniejszenia dofinansowania, o którym mowa w § 5, o wartość nie większą niż 3% dofinansowania, (...).

§ 27: ZARZĄDZANIE RYZYKIEM W PROJEKCIE

1. W ramach procesu zarządzania ryzykiem Beneficjent jest zobowiązany do identyfikowania ryzyk w realizacji Projektu, w tym także ryzyk w obszarze nadużyć finansowych, opracowania i wdrażania skutecznych mechanizmów ograniczających te ryzyka do akceptowalnego poziomu oraz monitorowania tego procesu.
2. Beneficjent jest zobowiązany do udokumentowania prowadzenia analizy ryzyka, w tym wystąpienia nadużyć finansowych w związku z realizacją Projektu (według wzoru stanowiącego załącznik nr 14 do Umowy lub przy wykorzystaniu własnego narzędzia). Gdy Beneficjent realizuje więcej niż jeden projekt w ramach FEPW, wtedy wystarczające będzie przygotowanie zbiorczej analizy ryzyka obejmującej wspierane projekty.
3. Beneficjent przeprowadza wymienioną w ust. 2 analizę ryzyka wg stanu na koniec roku kalendarzowego następującego po roku, w którym została podpisana Umowa, a w kolejnych latach realizacji projektu dokonuje jej cyklicznego przeglądu w okresach rocznych.

§ 28: ZMIANA W UMOWIE I PROJEKCIE

§ 28 ust. 1.

Wszelkie zmiany Umowy wymagają zachowania formy pisemnej, pod rygorem nieważności i są wprowadzane w formie aneksu, z zastrzeżeniem ust. 7.

§ 28 ust. 4.

Każda zmiana warunków realizacji Projektu, która powodowałaby niezgodność z postanowieniami Umowy w zakresie:

- 1) zwiększenia wartości dofinansowania Projektu określonej w Umowie,
- 2) zmiany terminu zakończenia okresu realizacji Projektu,
- 3) zmniejszenia wartości lub zmiany roku osiągnięcia wartości docelowej wskaźników programowych lub mających wpływ na realizację wskaźników programowych, (...)

– wymaga zgody Instytucji Wdrażającej i Instytucji Pośredniczącej, wyrażonej nie później niż na etapie zatwierdzania wniosku o płatność obejmującego tę zmianę, (...).

§ 28: ZMIANA W UMOWIE I PROJEKCIE

§ 28 ust. 7.

Formy aneksu nie wymagają zmiany Umowy dotyczące min.:

- nazwy i adresu Stron Umowy, w tym adresu siedziby albo miejsca wykonywania działalności gospodarczej;
- Harmonogramu rzeczowo-finansowego (o ile pozostają bez wpływu na okres kwalifikowalności wydatków);
- Harmonogramu płatności (o ile nie powodują zmniejszenia płatności środków w roku budżetowym, w którym wprowadzana jest zmiana i pozostają bez wpływu na okres kwalifikowalności wydatków);
- przesunięcia pomiędzy poszczególnymi kategoriami wydatków kwalifikowalnych poniżej 10 % wartości kwoty danej kategorii wydatków, do której następuje przesunięcie;
- rachunków bankowych, o których mowa w § 11 ust. 1 i 2;
- zmniejszenia maksymalnej kwoty wydatków kwalifikowanych oraz dofinansowania o kwotę wydatków poniesionych nieprawidłowo (bez odsetek) w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości i nałożenia korekty finansowej zgodnie z § 30 ust. 4.

§ 28: ZMIANA W UMOWIE I PROJEKCIE

§ 28 ust. 11.

Nie jest dopuszczalna taka zmiana Umowy i Projektu, która prowadziłaby do obejścia warunków procedury wyboru projektów do dofinansowania, obowiązujących w czasie gdy wniosek o dofinansowanie, którego dotyczy Umowa, podlegał ocenie, w sposób który skutkowałby negatywną oceną Projektu.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ!

www.nfosigw.gov.pl

**NARODOWY FUNDUSZ
OCHRONY ŚRODOWISKA
i GOSPODARKI WODNEJ**